

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 173/2026-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Slovenská sporiteľňa, a.s.**, Tomášikova 48, Bratislava, zastúpenej Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s.r.o., Bočná 10, Košice, proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1CoCsp/27/2023-308 z 28. marca 2024 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/100/2024 z 28. augusta 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označenými rozhodnutiami všeobecných súdov v spotrebiteľskom spore, ktoré navrhuje zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.
2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 14Csp/160/219 sa [REDACTED] (ďalej len „žalobkyňa“) domáhala proti sťažovateľke vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 65,71 eur spolu s úrokom z omeškania a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok; uznesením z 5. mája 2020 súd prvej inštancie pripustil zmenu žaloby spočívajúcu v jej rozšírení v časti vo výške bezdôvodného obohatenia. Strany sporu uzavreli v júni 2012 zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej žalobkyňa čerpala úver 5 800 eur. Pre účely splatenia úveru vykonala úhrady v celkovej výške 6 018,20 eur.
3. Keď konajúce súdy v rozsudku súdu prvej inštancie zo 7. októbra 2020 v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu z 11. februára 2021 čiastočne žalobkyni v časti žaloby o určenie neprijateľnosti

zmluvných podmienok vyhoveli, ostalo po zrušení (prvého) rozsudku súdu prvej inštancie zo 7. októbra 2020 vo výroku o zamietnutí žaloby v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia (a vo výroku o trovách konania) sporným posúdenie, či sa má úver považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie povinných náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere a tiež vzhľadom na uvedené či na strane sťažovateľky vzniklo bezdôvodné obohatenie a v akej výške.

4. V novom konaní dospel súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní k záveru, že zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti zmluvy a že hodnota (11 915,16 eur) v zmluve uvedenej celkovej čiastky spojenej s úverom je správna; stotožnil sa s vysvetlením sťažovateľky, že do celkovej čiastky nebolo zahrnuté poistné, ktoré sa pre poskytnutie úveru nevyžadovalo. Za správne vypočítanú a uvedenú považoval aj hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“) vo výške 17,73 %; vychádzal pritom z vyžiadaného (druhého) stanoviska Národnej banky Slovenska (ďalej len „NBS“), ktorá v okolnostiach posudzovanej veci vo svojom treťom prepočte potvrdila hodnotu RPMN vo výške 17,74 %.

5. Súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom z 21. apríla 2023, majúc za to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky obligatórne náležitosti zmluvy a úver z nej nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov, opätovne žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia v celom rozsahu zamietol. Nepovažoval za preukázané, žeby žalobkyňa plnila nad rámec záväzkov, na ktoré mala sťažovateľka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere nárok. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa odvolanie, argumentujúc nedôsledným postupom a mylnými zisteniami súdu prvej inštancie. V odvolaní konkrétne poukázala na viaceré dôvody, pre ktoré by mal byť spotrebiteľský úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov, ako následok porušenia obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

6. Odvolací súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom zopakoval a doplnil dokazovanie. Spornou v odvolacom konaní ostala otázka výšky RPMN, ktorú v danej veci ovplyvnil spôsob úhrady spracovateľského poplatku.

6.1. Odvolací súd skutkovo vychádzal z konkrétneho ustanovenia zmluvy, z ktorého vyplynula povinnosť dlžníka zaplatiť jednorazovo spracovateľský poplatok 119 eur. Podľa výpisu z úveru za špecifikované účtovné obdobie bola 5. júna 2012 zaznamenaná transakcia spracovateľského poplatku vo výške 119 eur. Ďalej zistil, že NBS do prvoinštančného konania najprv poskytla v súvislosti s výškou RPMN dve varianty výšky RPMN, a to 19,34 % a 18,39 %, vychádzajúc z toho, že spracovateľský poplatok bol zaplatený jednorazovo v deň podpisu zmluvy. V nadväznosti na uvedené sťažovateľka poukázala na existenciu tretej možnosti výpočtu RPMN, základom ktorého je zahrnutie spracovateľského poplatku v splátkach úveru. Z tohto dôvodu a týmto spôsobom NBS v doplnenom stanovisku vypočítala hodnotu RPMN vo výške 17,74 %.

6.2. Odvolací súd posudzujúci obligatórne náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“) dospel po zhodnotení dôkazov k záveru, že v danom prípade je prevažou skutočností odôvodňujúcich záver, že spracovateľský poplatok bol uhradený jednorazovo v deň podpisania zmluvy. Taktiež konštatoval, že súd prvej inštancie na túto skutočnosť neprihliadol.

6.3. Na základe uvedeného odvolací súd konštatoval, že poskytnutý spotrebiteľský úver je podľa § 11 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z. z. bezúročný a bez poplatkov, pretože v zmluve o spotrebiteľskom úvere absentuje údaj požadovaný zákonom v § 9 ods. 2 písm. j) a je nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa. Nárok na zaplatenie 152,49 eur z titulu vydania bezdôvodného obohatenia vyhodnotil ako dôvodný v súlade so zásadou *ne ultra petitem* podľa § 216 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Preto odvolací súd napadnutým rozsudkom zmenil prvostupňový rozsudok tak, že zaviazal sťažovateľku na zaplatenie tejto sumy žalobkyni spolu úrokom z omeškania; v prevyšujúcej časti úrokov z omeškania žalobu zamietol.

7. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala sťažovateľka dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP; namietala prekvapivosť, arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu v súvislosti so závermi o jednorazovej úhrade spracovateľského poplatku (zotrvať na názore, že spracovateľský poplatok bol rozložený do dohodnutých splátok), ako aj záver o nesprávnosti výšky RPMN uvedenej v zmluve.

8. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

8.1. K námietke prekvapivého odvolacieho rozhodnutia najvyšší súd poukázal na to, že otázkou spôsobu úhrady spracovateľského poplatku sa okrem odvolacieho súdu zaoberal aj prvostupňový súd. Dospel k názoru, že odvolací súd procesne konformným spôsobom dospel k inému záveru o spôsobe úhrady spracovateľského poplatku, a tým aj o výške RPMN. Takýto záver preto nemožno považovať za prekvapivý a prípadne rozporný s § 382 CSP.

8.2 Najvyšší súd nevzhladol ani dôvodnosť námietky nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu a konštatoval, že v danom prípade odvolací súd procesne nekonal spôsobom zmätočným, ktorý by mal za následok vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľky

9. V úvode ústavnej sťažnosti sťažovateľka opísala rozhodujúce okolnosti sporu vo veci samej na účely objasnenia nespravodlivosti rozhodnutí odvolacieho a dovolacieho súdu; tie sa týkali predovšetkým spôsobu zaplatenia poplatku za poskytnutie úveru, t. j. spracovateľského poplatku v tom, či bol hneď na začiatku (i) zrazený z úverových prostriedkov (s poukazom na judikát R 49/2022) alebo bol (ii) zahrnutý do splátok úveru, pričom v konaní pred súdom prvej inštancie preukazovala druhú z uvedených alternatív. Sťažovateľka v rámci ďalšej sťažnostnej argumentácie citovala plné pasáže z dovolania a namietala, že dovolací súd nevyjadril žiadne stanovisko k prevažnej väčšine dovolacích námietok.

10. V rámci uvedených argumentov vytkla odvolaciemu súdu závažné deficity v procese dokazovania a hodnotenia dôkazov, najmä z týchto dôvodov:

a) výpis z bežného účtu žalobkyne ako najpriamejší a najbezprostrednejší dôkaz zachytávajúci skutočné pohyby finančných prostriedkov, v ktorom nebola zaznamenaná žiadna transakcia zodpovedajúca platbe spracovateľského poplatku, odvolací súd ignoroval;

- b) skutkový záver o osobitnom zaplatení spracovateľského poplatku pri uzavretí zmluvy založil na izolovanom hodnotení jediného listinného dôkazu – výpisu z úveru;
- c) nepoložil si otázku, prečo sa zaplatenie spracovateľského poplatku neodrazilo vo výpise z bežného účtu, a neponúkol žiadne presvedčivé a racionálne vysvetlenie tejto okolnosti;
- d) na pojednávaní sporovým stranám vôbec nekomunikoval spornosť otázky zaplatenia spracovateľského poplatku a nevytvoril im plnohodnotnú príležitosť na procesnú reakciu;
- e) svoje rozhodnutie založil na údajnom nedostatku inej zmluvnej náležitosti – predpokladov na výpočet RPMN, ktoré dovedy neboli predmetom sporu ani súdneho prieskumu, preto ide o rozhodnutie prekvapivé.

11. Sťažovateľka ako poskytovateľka finančných služieb v širšom kontexte uviedla, že je aktuálne podrobená mimoriadne prísnemu režimu súdnej kontroly s dominantnou črtou preferencie výkladu v prospech spotrebiteľa. Považuje za extrémne nespravodlivé, aby sa ešte aj jednoduché skutkové otázky vykladali v prospech spotrebiteľa tak, že sa ignorujú „nepohodlné“ dôkazy a iné sú deformované tak, že sa z nich vyvodzujú iracionálne skutkové konštrukcie pri rezignácii na korektný dialóg so stranami.

12. Namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu napadnutým uznesením identifikovala v zlyhaní dovolacieho súdu (i) riadne sa zaoberať dovolacími námietkami, t. j. preskúmať, či výsledok hodnotenia dôkazov predstavuje závažný deficit v dokazovaní, a (ii) svoje závery riadne odôvodniť. Dovolaciemu súdu vytýka, že väčší priestor venoval všeobecným právnym teóriám než snahe autenticky porozumieť dovolacej argumentácii. V tejto súvislosti sťažovateľka vyzdvihla význam objasnenia skutkovej okolnosti zaplatenia spracovateľského poplatku pre rozhodnutie vo veci samej vrátane označených dôkazov. Nevykonanie dôkazov ani ich nezohľadnenie v rámci hodnotenia považuje za deficit s potenciálom bezprostredného dopadu na rozhodnutie vo veci samej, ak z nich vyplýva iný skutkový nález, než na ktorom založil odvolací súd svoje rozhodnutie. Dovolací súd im nevenoval žiadnu pozornosť, resp. špecificky v otázke prekvapivosti rozsudku len pozornosť nedostatočnú, nezodpovedajúcu konkrétnym a explicitným argumentom sťažovateľky.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K napadnutému rozsudku krajského súdu:

13. Ústavný súd sa najskôr zaoberal tým, či má právomoc preskúmať obidva napadnuté rozhodnutia. Vo vzťahu k porušeniu práv sťažovateľky rozsudkom krajského súdu treba uviesť, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

14. Sťažovateľka mala možnosť podať proti namietanému rozsudku krajského súdu dovolanie najvyššiemu súdu. Takéto dovolanie aj podala a bolo o tom rozhodnuté uznesením najvyššieho súdu. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti

odmietol z dôvodu neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu:

15. Podstatný a rozhodujúci skutkový záver všeobecných súdov o jednorazovej úhrade spracovateľského poplatku a o nesprávne určenej výške RPMN vyústil do právneho záveru o bezúročnom a bezpoplatkovom úvere. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta arbitrárnosť tohto záveru práve v súvislosti s excesmi odvolacieho súdu v priebehu dokazovania a tiež v súvislosti nedbanlivým postojom dovolacieho súdu k takto ladenej dovolacej námietke. Osobitne však možno identifikovať podstatnú výhradu sťažovateľky k záveru súdu o (väčšej) relevancii niektorého z dôkazov (konkrétne výpisu z úveru), ktorý mal zmeniť skutkový stav ustálený súdom prvej inštancie.

16. V prvom rade treba uviesť, že tvrdenie sťažovateľky týkajúce sa založenia podstatného skutkového záveru na izolovanom hodnotení jediného listinného dôkazu (výpisu z úveru) nezodpovedá odôvodneniu rozsudku krajského súdu v bode 19.7. Z tejto časti vyplýva primerané vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odvolací súd „uprednostnil“ predmetný dôkaz podávajúci informáciu o jednorazovej úhrade spracovateľského poplatku a ktorý vyhodnotil vo vzájomnej logickej jednote s inými listinnými dôkazmi (napr. zo zmluvy o splátkovom úvere či výpisov z účtov, kde sú popísané mesačné transakcie). Z kontextu tohto bodu tiež vyplýva, že odvolací súd terminologicky nehovorí o objektívnej „pravde“ k spôsobu úhrady posudzovaného poplatku, ale korektne poukazuje na prevahu skutočností, ktoré relevantne približujú podstatné skutkové okolnosti spojené s určením výšky RPMN. Ústavný súd preto v zásadnej zhode s najvyšším súdom (bod 19 napadnutého uznesenia) uzatvára, že v spôsobe hodnotenia dôkazov odvolacím súdom nezistil také zjavné rozpory či protirečenia, ktoré by *prima facie* vniesli relevantné pochybnosti ústavnoprávneho charakteru do procesu hodnotenia dôkazov.

17. Z ústavnej sťažnosti možno tiež dedukovať ťaživé vnímanie sťažovateľky (banky) k prísnej súdnej kontrole, ktorú pozoruje aj vo vzťahu k skutkovým otázkam vykladaným v prospech spotrebiteľa. Sťažovateľke ako „procesnoprávne“ skúsenej strane sporu vo viacerých konaniach, ale aj „hmotnoprávne“ znalej zmluvnej strane v spotrebiteľských zmluvách zrejme netreba osobitne pripomínať samotné východisko spotrebiteľskej ochrany vo forme postulátu, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom a ktoré bolo nepochybne (správne) aplikované aj v posudzovanom súdnom konaní. A rovnako to platí o povinnosti slovenských vnútroštátnych súdov eurokonformne vykladať európske právo, ktoré sa ochrane spotrebiteľa venuje skutočne obširne a na ktoré sťažovateľka aj vo svojej podnikateľskej činnosti reflektuje. Pokiaľ však ide o konkrétne (skutkové) okolnosti danej veci, ústavný súd predmetnú vec preskúmal a nezistil namietané iracionálne skutkové konštrukcie (por. bod 16 tohto uznesenia) ani rezignáciu súdu na korektný dialóg so stranami; podľa zistení ústavného súdu bol v odvolacom konaní pre sťažovateľku vytvorený priestor na vyjadrenie k odvolaniu (ktoré nevyužila, por. bod 10 napadnutého rozsudku krajského súdu) a na prednesy v rámci nariadeného a uskutočneného pojednávania, ktorého sa zúčastnila.

18. Napokon k námietke porušenia § 382 CSP, v dôsledku čoho malo byť odvolacie rozhodnutie prekvapivé, ústavný súd v celom rozsahu odkazuje na bod 18 napadnutého uznesenia najvyššieho

súdu; v ňom najvyšší súd zrozumiteľne a dostatočne opísal procesne konformný spôsob, akým odvolací súd dospel k inému záveru, najmä pokiaľ ide o spôsob úhrady spracovateľského poplatku. Táto argumentácia najvyššieho súdu odobrujúca procesný postup odvolacieho súdu nepredstavuje vybočenie z ústavnoprávneho rámca pri hodnotení podmienok dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, o to viac, ak už rozsudok krajského súdu precízne, podrobne a správne vysvetlil okolnosti vyúsťujúce do vydania tzv. zmeňujúceho rozhodnutia.

19. Keďže v danom prípade ústavný súd nezistil možnosť porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, odmietol ústavnú sťažnosť aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu